

ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ – Ф. БЕКОН

Запорізька державна інженерна академія, кафедра УСФН

Ф.Бекон є англійським філософом, родоначальником емпіризму, матеріалізму і засновником теоретичної механіки. Народився 22 січня 1561 р. у Лондоні, закінчив Трініті - коледж Кембриджського університету, займав досить високі посади за короля Якова І.

Філософія Бекона складалася під час загальнокультурного підйому капіталістично розвиваючих європейських країн, відчуження схоластичних уявлень церковної догматики.

Проблеми взаємин людини і природи займають центральне місце у всій філософії Ф. Бекона. У своїй праці «Новий Органон» Ф. Бекон намагається представити правильний метод пізнання природи, віддаючи перевагу індуктивному методу пізнання, який тривіально носить назву «метод Бекона». Даний метод заснований на переході від приватних положень до загальних, на експериментальній перевірці гіпотез.

Наука займає міцну позицію в усій філософії Бекона, широко відомий його крилатий афоризм «Знання - сила». Диференційовані частини науки філософ намагався пов'язати в єдину систему для цілісного відображення картини світу. В основі наукового пізнання Френсіса Бекона лежить гіпотеза, що Бог, створивши людину за образом і подобою своєю, наділив його розумом для дослідження, пізнання Всесвіту. Саме розум здатний забезпечити людині добробут, отримати владу над природою.

Але на шляху пізнання людиною Всесвіту допускаються помилки, які Бекон назвав ідолами або примарами, систематизувавши їх в чотири групи: ідоли печери - крім властивим всім помилок існують суто індивідуальні, пов'язані з вузькістю знань людей, вони можуть бути як вродженими, так і набутими; ідоли театру або теорій - засвоєння людиною від інших людей помилкових уявлень про дійсність; ідоли площі або ринку - схильність загальнопоширеним помилкам, які породжуються мовним спілкуванням і, в цілому, суспільною природою людини; ідоли роду - народжуються, спадково передаються людською природою, що не залежать від культури і індивідуальності людини.

Всі ідоли Бекон вважає всього лише установками людської свідомості, і традиціями мислення, які можуть виявитися помилковими. Чим швидше людина зможе очистити свідомість від ідолів, що заважають адекватному сприйняттю картини світу, його пізнання, тим швидше він зможе опанувати знаннями природи.

Головною категорією у філософії Бекона стає досвід, який дає розуму їжу, визначає достовірність конкретного знання. Щоб докопатися до істини, потрібно накопичити достатньо досвіду, а в перевірці гіпотез досвід - є найкращий доказ.

Ф. Бекон вніс величезний вклад у розвиток англійської та загальноєвропейської філософії, в зародження абсолютно нового європейського мислення, з'явився родоначальником індуктивного методу пізнання і матеріалізму